

УДК 338.483.13:392.72

Наталія Павленчик

*д-р екон. наук, професор,
завідувач кафедри економіки та менеджменту*

Мар'яна Свирида

*магістрант спеціальності «Менеджмент»,
Львівський державний університет фізичної
культури імені Івана Боберського*

ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ ПІДПРИЄМНИЦТВА У СФЕРІ ГОСТИННОСТІ

Ефективна підприємницька діяльність суб'єктів господарювання індустрії гостинності зумовлює необхідність систематичного та постійного оновлення, відтворення, відновлення та введення в експлуатацію нових, інноваційних засобів виробництва. У нестабільних соціально-економічних умовах господарювання, які притаманні нині економіці країни, віднайти достатню кількість коштів хоча б на відтворення чи заміну певних елементів основних фондів, що відпрацювали встановлений термін, для багатьох підприємств є складним та проблемним завданням. До того ж спрямування інвестицій лише на часткове придбання нової техніки та обладнання для забезпечення високоякісного процесу надання послуг на старій технологічній основі може не дати вагомих очікуваних результатів. Часткове оновлення засобів виробництва на застарілій виробничо-технологічній базі та технології може забезпечити, у ліпшому разі, лише просте відтворення, та ще й з високим рівнем затрат, що, відповідно призведе до зниження конкурентоспроможності продукції та прибутковості підприємства.

Інноваційність, яка зумовлює і забезпечує здатність підприємств до впровадження у виробництво нових продуктів або застосування нової технології, нової організаційної форми, нових виробничих, фінансових чи маркетингових методів, є одним з основних завдань сучасної економіки. Інноваційну діяльність доцільно віднести до системи стратегічного менеджменту підприємства, що є вирішальним

у підвищенні його конкурентоспроможності. У цьому контексті особливого значення набуває здатність господарювальних суб'єктів до швидкого впровадження сучасних технологічних, менеджерських і організаційних рішень, перетворюючи їх на комерційний успіх.

З позиції процесу управління підприємством інновація виражає технічні, структурні й організаційні зміни, які корисно впливають на економіку, розвиток і його конкурентне становище. Інновації – це нововведення, що засновані на використанні досягнень науки і слугують джерелом підвищення ефективності діяльності підприємства [1]. Інноваційну діяльність підприємство здійснює як у поточному році, так і на перспективу. Основне її спрямування охоплює науково-технічні розробки, технологічну підготовку виробництва, запровадження технічних, технологічних і організаційних нововведень та досягнень науки і техніки у всіх сферах функціонування підприємства.

Інноваційні процеси у сфері гостинності ще недостатньо вивчені, а відтак відсутні аргументовані підходи до формування їхнього інноваційного клімату. Це зумовлює недостатність системного ведення інноваційної діяльності підприємствами, особливо стосовно організаційних аспектів.

Інноваційна діяльність підприємства зумовлена сукупністю соціальних, економічних, політичних, техніко-технологічних і правових чинників. Щодо конкретного підприємства чинники інноваційного процесу доцільно поділяти на внутрішні та зовнішні. До основних внутрішніх чинників слід віднести: економічну окупність інновації для підприємства; мінімальну суму витрат, необхідних для реалізації інновації; технічну складність інновації; організаційну структуру підприємства; кваліфікацію персоналу; наявність інформації про ринок і технології. Чинники зовнішнього характеру – це стан активності економіки; ступінь зносу машин і обладнання; інноваційна політика держави; характер конкуренції й спосіб організації виробничої та невиробничої сфер; сприйняття інновацій у суспільстві; манери купівельної поведінки споживачів тощо.

Для підвищення конкурентоспроможності підприємствам сфери гостинності доцільно використовувати інноваційну модель підприємництва, яка базується на активному використанні інноваційних організаційно-управлінських, технологічних та економічних рішень

у сфері бізнесу. Логічна послідовність реалізації цієї моделі зумовлена системою дій, до якої входять:

- наукове обґрунтування основної мети функціонування підприємства;
- всебічний моніторинг та оцінювання ринкового середовища;
- достовірне і реальне оцінювання власних матеріально-грошових ресурсів та можливості їх використання для досягнення мети;
- пошук додаткових джерел необхідних ресурсів на виробничі потреби;
- достовірний аналіз потенційних можливостей конкурентів на ринку;
- розроблення концепції і практична реалізація завдань інноваційного характеру.

Отже, низька інноваційність підприємств сфери гостинності є основою їхньої слабкої конкурентоспроможності. Основні негативні риси цього процесу: низький рівень витрат на інноваційну діяльність та розроблення й запровадження нових видів послуг; відсутність джерел фінансування інновацій та високий відсоток за кредити; загальний рівень скорочення інноваційної діяльності малих і середніх підприємств.

Ключові слова: інноваційна модель, сфера гостинності, конкурентоспроможність, нові послуги.

Список використаних джерел

1. Микитюк П. П., Інноваційна діяльність : навч. посіб. [для студ. вищ. навч. закл.] / П. П. Микитюк, Б. Г. Сенів – Київ : Центр учбової літератури, 2009. – 392 с.